

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ **ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ**, ΠΡΩΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΚΑΙ ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Οι σημερινές ηγεσίες καλούνται να επανασυνδεθούν με το όραμα

Η φετινή επέτειος της Ημέρας της Ευρώπης βρίσκει την Ευρωπαϊκή Ένωση, χωρίς υπερβολή, σε υπαρξιακή κρίση, μπροστά σε πολλαπλές προκλήσεις. Οι βασικές αρχές πάνω στις οποίες οικοδομήθηκε η Ευρώπη δοκιμάστηκαν την τελευταία δεκαετία από την οικονομική, μεταναστευτική, υγειονομική κρίση, καθώς και από ζητήματα ασφάλειας, αλλά και μεγάλης έκτασης γεωπολιτικές αναταράξεις, με πρώτη αυτήν του πολέμου της Ουκρανίας, που ακόμη δοκιμάζει ενεργειακά και οικονομικά την Ευρώπη. Η μη πολιτική ολοκλήρωση της Ευρώπης με την υιοθέτηση κοινής ευρωπαϊκής ατζέντας για την εξωτερική πολιτική και άμυνα, της έχει στερήσει τη δυνατότητα να διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο μπροστά σε έναν κόσμο που μετασχηματίζεται γεωστρατηγικά και όπου η Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολουθεί να κρατά τη θέση της ως οικονομική υπερδύναμη, αλλά όχι γεωπολιτική, παρά τα όσα λέγονται στις Βρυξέλλες. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει εσωτερικές προκλήσεις σε πολλά θέματα μεταξύ των κρατών-μελών και βέβαια με την αίσθηση ότι έχουν αποδυναμωθεί οι σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης - πολιτών, ενώ έχει ενισχυθεί το βαθύ σύστημα της γραφειοκρατίας στους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Μέσα στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα, παρά το οικονομικό και γεωγραφικό μέγεθός της, έχει και μπορεί να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με ακόμα πιο ενεργό μέρος στη λήψη των αποφάσεων. Ως μέλος της ευρωζώνης, η Ελλάδα συμμετέχει και στην οικονομική διακυβέρνηση, έχοντας αφήσει πίσω τη δύσκολη περίοδο της οικονομικής κρίσης, που τη δοκίμασε. Επιπλέον, η γεωγραφική της θέση της προσδίδει σημαντικό ρόλο στη γεωπολιτική στρατηγική της Ευρώπης, εάν και όταν αυτή πάρει ουσιαστικό περιεχόμενο, ιδίως σε σχέση με την ασφάλεια στην Ανατολική Μεσόγειο και τις σχέσεις με τις όμορες χώρες. Βεβαίως, αυτό προϋποθέτει την απομάκρυνση από τα στερεότυπα της εξωτερικής μας πολιτικής και την ουσιαστική συμβολή στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος ασφάλειας και σταθερότητας στην ευρύτερη γειτονιά μέσα από τον σημαντικό ευρωατλαντικό της ρόλο. Να σημειώσουμε εδώ ότι η ενίσχυση του εθνικισμού και του λαϊκισμού αποτελεί απειλή για το μέλλον της Ευρώπης και την ενότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό το επικίνδυνο μείγμα, που όλο και κερδίζει έδαφος σε αρκετές χώρες της Ευρώπης, αν δεν ανακατιστεί, θα μας γυρίσει πίσω, σε εποχές διαχωρισμού και αναπαράθεσης ανάμεσα σε έθνη και λαούς της Ευρώπης. Αυτόν τον καιρό δοκιμάζονται στην πράξη οι αρχές της ευθύνης και της αλληλεγγύης, που αποτελούν τις βάσεις της ευρωπαϊκής ιδέας. Εκεί που εκδηλώθηκε με μεγάλη ένταση η αμφισβήτηση των δύο αυτών αρχών ήταν τόσο στην οικονομική όσο και στην προσφυγική κρίση, που

ήταν και η βασική αφορμή για το Brexit και βεβαίως την εγκαίνιση μιας αντιευρωπαϊκής πολιτικής ορισμένων ευρωπαϊκών κυβερνήσεων, με πρώτη την Ουγγαρία του κ. Ορμπαν και μέχρι πρόσφατα την Πολωνία. Σε αυτό το πλαίσιο προκλήσεων και αμφισβήτησης των αξιών της δημοκρατίας, της ελευθερίας και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, θεμελίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καλούνται οι φιλοευρωπαϊκές δυνάμεις να επικαιροποιήσουν την ευρωπαϊκή ιδέα, την ευρωπαϊκή ταυτότητα και την ενότητα των κρατών-μελών. Συνάμα, δε, να προωθήσουν την κοινή κατανόηση και αλληλεγγύη ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες, συνδυάζοντας τον σεβασμό προς τις διαφορετικότητες και τα δικαιώματα των πολιτών, αλλά και την αδιαμφισβήτητη εθνική ταυτότητα των κρατών-μελών. Αυτό το τελευταίο δείχνει και την κοινή ιστορική συνισταμένη των ευρωπαϊκών χωρών. Δύσκολη η εξίσωση, γιατί οι περισσότερες από τις σημερινές γενεές πολιτών και πολιτικών ηγεσιών καταγράφουν έλλειμμα ιστορικής μνήμης, εμπειρίας και γνώσης και γι' αυτό υπάρχει πάντα και ο φόβος να επαναλάβουν την Ιστορία με δραματικό τρόπο.

Η Ελλάδα και οι Έλληνες πολίτες έχουν συνειδητή σύνδεση με την ευρωπαϊκή ιδέα και, όπως προανέφερα, η χώρα μας μπορεί με πρωτοβουλίες ευρωπαϊκής ενόρασης, όπως έχει πολλές φορές αναλάβει, να συμβάλει στην πολιτική ολοκλήρωση του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, με ακόμα πιο ενεργή συμμετοχή της σε αποφάσεις και πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με την προβολή της ευρωπαϊκής ιδέας, αλλά και με συνέργειες στην ευρύτερη περιοχή μας και ιδιαίτερα σε χώρες της Βορείου Αφρικής, της Μέσης Ανατολής και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Ιδιαίτερα δε για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, όπου παρατηρείται, με ανησυχία, επαναβαλκανοποίηση των Βαλκανίων, με εστίες εθνικιστικής αναπαράθεσης, δηλαδή επιστροφής στο παρελθόν. Και όλα αυτά μέσα από μια οξύμωρη σχέση, όπου χώρες των αποκαλούμενων Δυτικών Βαλκανίων επιδιώκουν την ενσωμάτωσή τους στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Σήμερα, εάν πράγματι υπάρχει η βούληση να προχωρήσει η Ευρώπη μπροστά σε αυτόν τον ευρείας κλίμακας παγκόσμιο γεωστρατηγικό και γεωοικονομικό μετασχηματισμό, οι σημερινές ηγεσίες της καλούνται να επανασυνδεθούν με το όραμα και την ιστορική εμπειρία της γενεάς μεγάλων ηγετών, που έθεσαν τα θεμέλια για το μεγαλύτερο επίτευγμα στην παγκόσμια Ιστορία, που είναι, μετά από αιώνες πολέμων, η δημιουργία της ενωμένης Ευρώπης και ενός περιβάλλοντος ασφάλειας, ειρήνης, συνενόησης και ευημερίας, που οι δικές μας γενεές απολαμβάνουν μέχρι σήμερα και που καλούμεθα να προστατεύσουμε και να διαφυλάξουμε.

Εχουν αποδυναμωθεί οι σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης - πολιτών, ενώ έχει ενισχυθεί το βαθύ σύστημα της γραφειοκρατίας στους ευρωπαϊκούς θεσμούς